

Bratislava, 24.9. 2026

TLAČOVÁ SPRÁVA

KLIMASKEN 2.0 priniesol Starej Turej konkrétne dáta aj riešenia

Stará Turá má k dispozícii podrobnejší obraz o tom, ako sa mení klima prejavuje priamo na jej území, ktoré miesta a skupiny obyvateľov sú zraniteľnejšie a kde má mesto dobré predpoklady na ďalší rozvoj. Výsledky projektu KLIMASKEN 2.0 prinášajú lokálne dáta, mapové výstupy a konkrétne odporúčania v oblasti zelene, vody, energetiky, budov či komunikácie s obyvateľmi. Cieľom je pomôcť mestu určovať priority a pripravovať opatrenia, ktoré zvyšujú bezpečnosť, odolnosť a kvalitu života obyvateľov.

Za posledných desať rokov bola priemerná ročná teplota v Starej Turej približne **o 1,1 °C vyššia** ako v období 1981 – 2010. Najvýraznejšie sa oteplilo leto – približne **o 2,2 °C**. Počet tropických dní nad 30 °C sa zvýšil z 11 na 16 ročne a predĺžili sa aj súvislé obdobia horúčav. Klimatické modely zároveň ukazujú, že horúčavy, sucho a intenzívne zrážky budú pre mesto patriť medzi dôležité výzvy nasledujúcich desaťročí. Na tieto výzvy je nevyhnutné sa zodpovedne pripraviť.

„KLIMASKEN nám pomohol pozrieť sa na mesto cez konkrétne dáta. Ukazuje nám, čo už dnes funguje dobre, ale aj miesta, ktorým potrebujeme venovať väčšiu pozornosť. Takéto podklady sú dôležité pri rozhodovaní o ďalších projektoch a investíciách, pretože nám umožňujú lepšie určiť priority a pripravovať Starú Turú na podmienky, ktoré sa menia a ktoré už pociťujú aj naši obyvatelia,“ uvádza primátor mesta Stará Turá Leopold Barszcz.

Jednou zo silných stránok mesta je zeleň. Zelená infraštruktúra tvorí viac ako polovicu celého územia mesta. **Vyššie 96 % obyvateľov intravilánu (zastavaného územia mesta) má kvalitnú verejnú zeleň dostupnú do 300 metrov**, čo hodnotenie označuje za veľmi dobrý stav. Iný obraz však ponúka samotné centrum mesta, kde zelená infraštruktúra predstavuje približne **24 % územia**. Odporúčania preto smerujú predovšetkým k ochrane existujúcej zelene v meste s uprednostnením ďalšieho rozvoja územia na nevyužitých plochách (brownfieldoch). Rovnako k novým výsadbám zelene, prepájaniu prírodných prvkov s centrom a obytnými štvrťami či k využívaniu dažďových záhrad, zelených striech a ďalších riešení, ktoré pomáhajú zadržiavať vodu a ochladzovať verejný priestor.

KLIMASKEN identifikoval **11 lokalít, ktoré sú zaplavované pri prítokových zrážkach**. Patria medzi ne napríklad Bielčikova dolina, lokalita pod Durcovou dolinou, či mestský športový areál. Klimasken preto odporúča nezameriavať sa iba na následky priamo v zaplavených lokalitách. Dôležité je vodu spomaliť a zadržať ešte pred vstupom do zastavaného územia – napríklad pomocou vsakovacích pásov, menších retenčných objektov, obnovy zelene či vhodnejšieho hospodárenia s pôdou. V meste môžu pomáhať dažďové záhrady, priepustné povrchy či lepšie využívanie zrážkovej vody. Stará Turá už pritom niektoré opatrenia realizuje. V roku 2025 mesto investovalo do projektu regenerácie voľnočasového priestoru na sídlisku Mierová s vodozadržnými opatreniami a do dažďovej záhrady pri detskom dopravnom ihrisku. Pripravuje tiež vodozadržné opatrenia v lokalite IBV Hnilíky a pri Dome kultúry Javorina.

„Pri klimatickom plánovaní sú kľúčové lokálne dáta. Nestačí vedieť, že klíma sa mení. Potrebujeme poznať, čo sa deje v konkrétnom meste, kde sú jeho silné stránky, kde rizikové miesta a aké opatrenia dávajú v danom území zmysel. Práve takýto podklad pomôže samospráve pri ďalšom plánovaní a príprave projektov,“ uvádza Ivana Maleš z Inštitútu cirkulárnej ekonomiky INCIEN.

KLIMASKEN 2.0 rozšíril pôvodné hodnotenie aj o podrobnejší pohľad na energetiku a energetický manažment. Stará Turá už investuje do energetickej efektívnosti budov a verejného osvetlenia. V roku 2025 prešla obnovou aj budova mestského úradu a mesto pripravuje ďalšiu etapu modernizácie verejného osvetlenia na roky 2026 – 2028. Fotovoltické panely využíva mestský športový areál a obnoviteľné zdroje energie aj čistiareň odpadových vôd. Analýza odporúča pokračovať v komplexnej obnove mestských a obytných budov, modernizácii centrálneho zásobovania teplom a predovšetkým v systematickom energetickom manažmente a zbere dát. Tie umožnia mestu presnejšie sledovať spotrebu, vyhodnocovať výsledky investícií a lepšie určovať ďalšie priority v tejto oblasti.

Samostatnou súčasťou KLIMASKENU 2.0 je **komunikačný sprievodca pre mesto**. Jeho základným princípom je hovoriť o klimatickej zmene a o výsledkoch projektu Klimasken prostredníctvom tém, ktoré obyvatelia poznajú zo svojho každodenného života – horúčavy, voda, zeleň, verejný priestor, zdravie a bezpečnosť. **„Dáta majú najväčšiu hodnotu vtedy, keď pomáhajú mestu rozhodovať a obyvateľom rozumieť, prečo mesto koná. KLIMASKEN je užitočný nástroj pre ďalšie plánovanie a rozhodovanie mesta, ako aj pre systematickú komunikáciu mesta s obyvateľmi“**, hovorí Daniela Piršelová, hovorkyňa ÚMS a poradkyňa pre komunikáciu klimatickej krízy.

Odborným tímom projektu KLIMASKEN 2.0 sú expertka ÚMS pre adaptáciu na klimatickú zmenu a spoluautorka nástroja Klimasken Zuzana Hudeková, expertka pre cirkulárnu ekonomiku a udržateľnosť z INCIEN Ivana Maleš, poradkyňa ÚMS pre energetiku Martina Repíková a poradkyňa pre komunikáciu klimatickej krízy – výzvy Daniela Piršelová.

Projekt KLIMASKEN 2.0 je tento rok financovaný vďaka European Climate Foundation v partnerstve s ÚMS a spoločnosti Veolia v partnerstve s INCIEN. Viac informácií o nástroji KLIMASKEN nájdete tu: <https://www.klimasken.sk/sk/informace-o-klimaskenu>

Kontakty za mesto Stará Turá:

asistentka primátora Andrea Michalcová andrea.michalcova@staratura.sk

vedúca oddelenia, projektový manažér Mgr. Janka Potfajová mprojekt@staratura.sk

Mgr. Daniela Piršelová

Hovorkyňa a poradkyňa pre komunikáciu klimatickej krízy

00421 917 744 669

hovorca@uniamiest.sk